

KRIMMI ÕPETAJA KIRJUTAB

Kohtumine kirjanikuga Eestimaalt

Christi Sepp

Aasta 2010 on Eestis kuulutatud lugemis-aastaks. Selle raames toimus ka meil Aleksandrovka keskkoolis lugemisüritus, kuhu tuli külla Eesti kirjanik Igor Kotjuh.

Kahju oluks nii pikka lendu ette võtta ainult ühe kooli jaoks, sellepärast pakkusin välja ka kohtumise Jevpatoria kirjandushuviliste noortega.

Miks Igor Kotjuh? Ega meil siin kaugel Krimmis eesti keelega eriti palju teha pole, aga Igor on inimene, kes kirjutab nii eesti kui ka vene keeles. Ta on ka tõlkinud eesti keelest vene keelde kolm raamatut (Triinu Ojari "Suur must koer", Kätlin Vainola "Mudilane Mummu ja tema perekond", Kristiina Kassi "Käru-Kaarel").

Jevpatoria sellepärast, et sealne praeguse nimega I. Selvinski nimeline gümnaasium oli Krimmis esimene eestikeelne gümnaasium ning kool tegutseb edasi samas hoones. Lisaks on selle gümnaasiumi endine kauaaegne direktor ja praegune vene keele õpetaja Ljudmila Nikiforova Eesti juurtega, pärit Tartust.

Mõlemas koolis on ka stend eesti raamatulugu tutvustava materjaliga.

Muljeterikas kohtumine

Ootasin pühapäeva, 7. novembri õhtul kell 22.05 Simferopoli lennujaamas. Ega ma täpselt teadnud, kuidas näeb välja inimene, kellele olin vastu tulnud, ainult Igor Kotjuhi nime olin kuulnud. Uurisin küll enne internetist, aga ega ta väga sarnanenud seal nähtud pildiga.

Hommikul sõitsime bussiga Krasnogvardeiskisse. Kuna Krasnodarkasse minev buss oli juba ära sõitnud ja järgmine oluks meie jaoks liiga hilja, tuli kasutada taksot. Hilja sellepärast, et esmaspäeva õhtul oli mul külalastega kavas mardijooks. Nii toimuski kirjaniku esimene kohtumine oma järgmise päeva kuulajaskonnaga maskides ning mardilaule laudes. Kuna meil kahel maske ei olnud, siis

Kirjanik Igor Kotjuh kohtumisel Aleksandrovka keskkooli õpilastega.

Foto: CHRISTI SEPP

värvisid lapsed meid „martideks”. Ja millise mõnuga nad seda tegid!

Kooli raamatukogusse kogunes 9. novembril üle 30 õpilase ja õpetaja. Lapsi oli IV kuni X klassini. Eesti keele õppijatele oli osavõtt kohustuslik, ülejäänud olid lihtsalt kirjandushuvilised.

Kohtumine oli vastastiku huvitav ja sisukas. Igor Kotjuh tunnetas väga hästi publiku meeleolu ja oskas leida kõigile arusaadava keele. Talle esitatud küsimused ei puudutanud ainult kirjandust ja kirjutamist, vaid ka isikliku elu ning üldse elu Eestis.

Et kohtumine oli elamuslik, andis kinnitust, et sellest räägiti koolis veel mitu päeva hiljemgi. Muide, Igori vanema elab Ukrainas ja kirjanik sõitis pärast kohtumisi temalegi külla.

10. novembril toimus kirjanduskonferents Jevpatorias I. Selvinski nim gümnaasiumis, kus Igor Kotjuhi kõrval esinesid ka kohalikud kirjanikud. Konferents oli pühendatud selles gümnaasiumis õppinud tuntuks eestlastele. Nimelt avati selles majas esimene eestikeelne gümnaasium Krimmis ja sealsetest eestlastest-klassikaaslastest kirjutab oma mälestustes tuntud kirjanik Ilja Selvinski, kelle nime kool praegu kannabki.

Õppis ta koos Artur ja Juku Viidakase ning Ottomar Laamanniga, kelle käekäigust ja tähtsusest eesti kultuuriloos saab lugeda, kui ilmub järjekordne Krimmi kogumik. Õpilased esitasid ka katkendeid sellest raamatust.

Raamatukogudest ja lugemisest

Aleksandrovka keskkooli raamatukogus on umbes 8500 ilukirjanduslikku teost, teist sama palju õpikuid. Aastat kümme tagasi oli fond pidevalt täienenud uudiskirjandusega, aga nüüd toovad õpetajad läbiloetud raamatud kodust kooli – raha uute ostmiseks ei ole!

Raamatukoguhoidja ütles, et lugemishuvi väheneb iga aastaga. Ühtki ajalehte ja ajakirja ei ole sel aastal rahanappuse tõttu tellitud.

Krimmis on tavaks, et mais on üks nädal pühendatud raamatutele ja lugemisele. Siis toimub ka ülerajoonilisi üritusi. Aga seda, millal kirjanikud siin viimati külas käisid, ei mäletanud ka raamatukogutöötaja. Ta lisas, et õpilaste jaoks oli eriti huvitav kohtuda Eestist tulnud kirjanikuga. Muidugi oli kohtumise keeleks vene keel.

Niisuguseid kokkusaamisi rahastatakse hariduspro-

jektidega, mida viivad ellu rahvuskaaslaste programmi nõukogu ning haridus- ja teadusministeerium.

Muidugi on kallis kutsuda külalisi nii kaugele või sõita lastega Eestisse, aga ega odavamalt lahendust ka ei näe. Järjekordselt tunnetasin, kui vajalikud sellised kohtumised on. See, et suurem osa selliseid üritusi siin toimub vene keeles, ei vähenda nende tähtsust, peamine on, et üksteisest aru saadakse.

Krimmi õpetajale on külalised kodust võib-olla veel olulisemad. Nad võiksid käia regulaarselt iga paari kuu tagant, siis ei teki koduigastust. Need neli päeva Igor Kotjuhiga olid, ma loodan, mõlemale meeldivad. Praegu ongi minu öökapiraamatuks tema kingitud raamatud.

Taotlesin järjekordsele projektile raha ja saime ka. 28. ja 29. jaanuaril toimub Albus traditsiooniline Tammsaare lugemise konkurss „Hansenist Tammsaareni”. Siinsetel lastel seisab ees väga pingeline aeg: vaja on pähe õppida proosateksti ja seda tuleb teha minu sunnita, sest sõidan järgmisel nädalal koju. Jõuan 22. novembril Tallinna ja ilmselt jään Eestisse uue veerandi alguseni. Usun, et need tublid tüdrukud saavad ülesandega hakkama.